

Data: 18.05.2022 r.

Znak sprawy: DSOZ.401.2029.2019
2022.155746.MEM

Pan
Adresat: Adam Niedzielski
Minister Zdrowia

Sprawozdanie z realizacji programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej za lata 2019 – 2021.

Szanowny Panie Ministrze,

Narodowy Fundusz Zdrowia realizuje program pilotażowy opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej¹ **od lutego 2019 roku - na terenie województwa dolnośląskiego i świętokrzyskiego**. W ramach zaplanowanego rozszerzenia², **od grudnia 2019 r. - pilotaż objął województwo podlaskie, a od 1 kwietnia 2020 r. - województwo pomorskie**. W celu zapewnienia ciągłości kompleksowej opieki nad pacjentami onkologicznymi objętymi programem, do czasu wejścia w życie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej, wdrażającej rozwiązania przetestowane w ramach pilotażu - planowany termin zakończenia programu z 31 grudnia 2021 roku został przedłużony³ do 31 grudnia 2022 r.

Centrala Narodowego Funduszu Zdrowia pozyskuje aktualną informację o pacjentach w pilotażu na podstawie cotygodniowych raportów, dotyczących ilości zgód pacjentów na udział w programie, które są przekazywane przez wszystkie Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące. Zgodnie z tymi danymi do pilotażu zostało włączonych 27 183 świadczeniobiorców, co stanowi wzrost o ok. 259 % w stosunku do zaplanowanej liczby

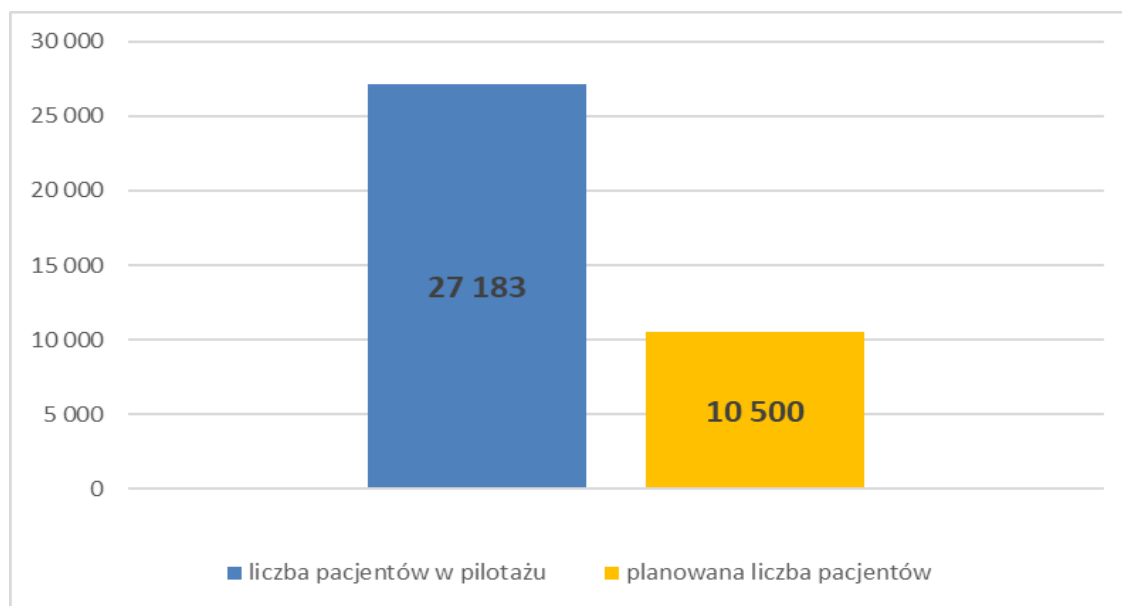
¹ Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z dnia 13 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1902)

³ Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2412)

pacjentów tj. 10 500 osób, z rozpoznaniem nowotworu złośliwego gruczołu krokowego, jajnika, jelita grubego, piersi i płuca (kody wg klasyfikacji ICD-10: C18-C20, C34, C50, C56, C61, D05 i C78.0). Ponad dwukrotne zwiększenie planowanej liczby pacjentów w pilotażu, wskazuje na pilną potrzebę wprowadzania nowych rozwiązań usprawniających opiekę onkologiczną, która wpłynie na jakość i skuteczność leczenia. Powyższe dane przedstawia rys. 1:

Rys. 1 łączna liczba pacjentów w pilotażu na podstawie zgód na udział w pilotażu

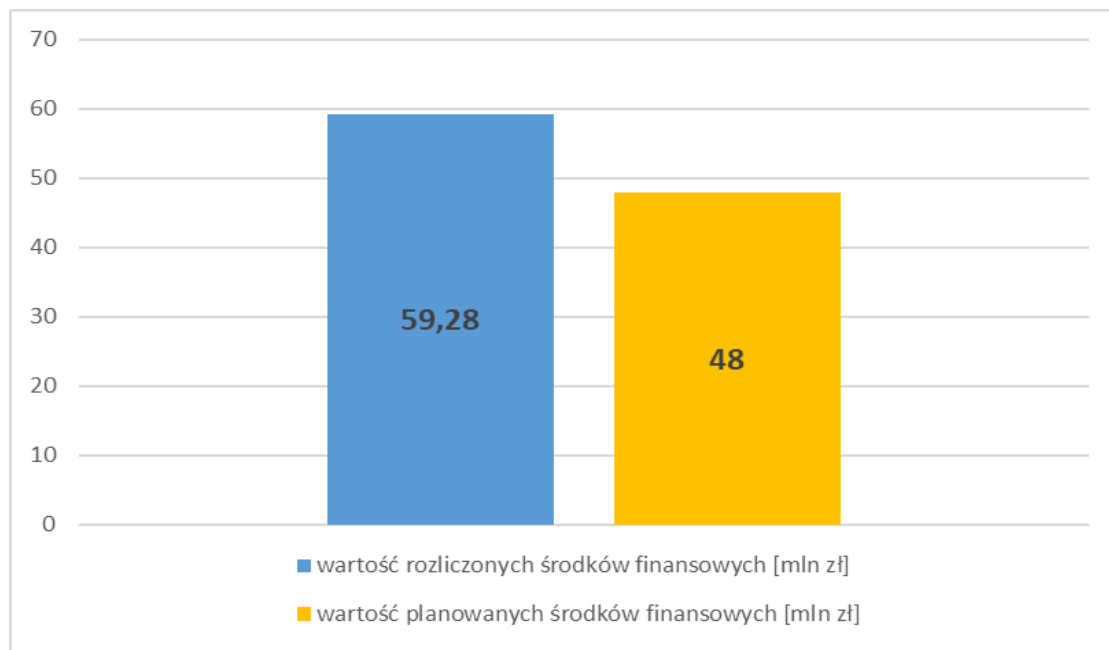

Źródło: dane sprawozdawane przez oddziały wojewódzkie NFZ wg stanu na 31. 01.2021 r.

I. Z danych z systemu informatycznego NFZ wynika, że:

- 1) łącznie na realizację programu pilotażowego od początku jego trwania wydano 319, 86 mln zł (w tym, 59,28 mln zł stanowi koszt, wynikający z zastosowania współczynników korygujących, określonych w § 11 ust 3 rozporządzenia). Poniesiona kwota 59,28 mln zł stanowi 123,5% udziału kwoty całkowitych kosztów pilotażu oszacowanych na 48 mln zł, co przedstawia rys.2:

Rys. 2 Całkowite koszty pilotażu za okres od 01.02.2019 r. do 31.12.2021 r.

Źródło: dane sprawozdawane przez oddziały wojewódzkie NFZ wg stanu na 14. 02.2022 r.

2) sumaryczna wartość rozliczonych świadczeń opieki zdrowotnej, które zostały udzielone pacjentom w ramach pilotażu od początku jego trwania wyniosła w poszczególnych województwach następująco (stan na 14.02.2022 r.):

- dolnośląskim – 169 566 861,36 zł,
- świętokrzyskim – 66 284 668,79 zł,
- pomorskim – 43 062 318,46 zł (realizacja od 1 kwietnia 2020 r.)
- podlaskim – 40 949 375,98 zł.

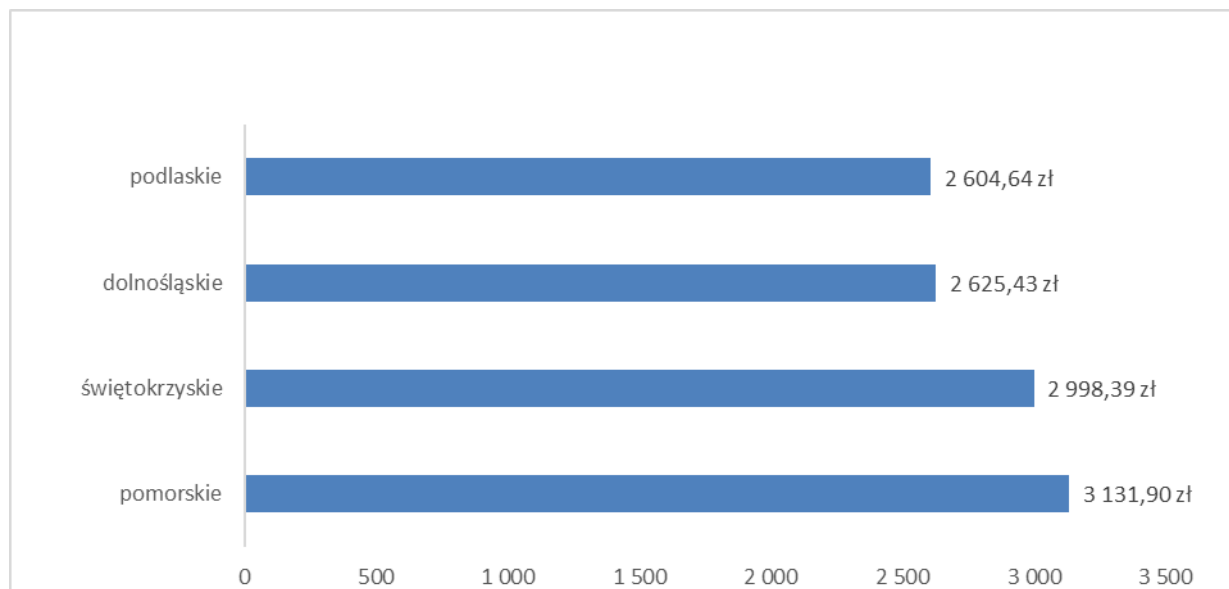
W tym, wartość świadczeń wynikająca z zastosowania współczynników korygujących, o których mowa w §11 ust. 3 rozporządzenia, kształtowała się odpowiednio w województwie:

- dolnośląskim – 31 447 434,75 zł,
- świętokrzyskim – 13 396 818,60 zł,
- pomorskim – 7 945 632,83 zł (realizacja od 1 kwietnia 2020 r.)
- podlaskim – 6 488 160,51 zł.

3) średni dodatkowy koszt udziału pacjenta w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej kształtuje się następująco w podziale na :

a) województwa

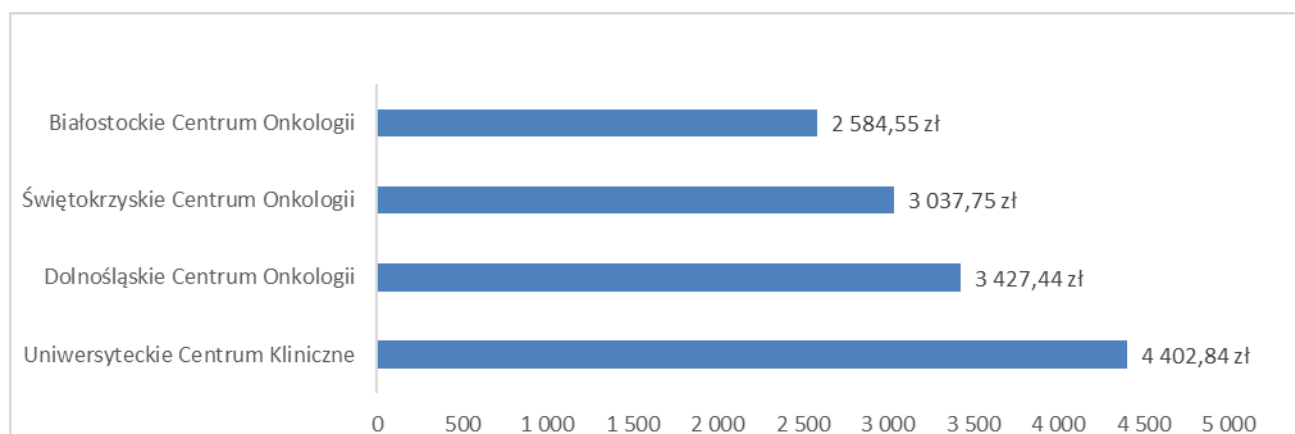
Rys.3 Średni dodatkowy koszt udziału pacjenta w pilotażu w województwie

źródło: dane sprawozdawane przez oddziały wojewódzkie NFZ wg stanu na 14. 02.2022 r.

b) Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące

Rys. 4 Średni dodatkowy koszt udziału pacjenta w pilotażu w WOK

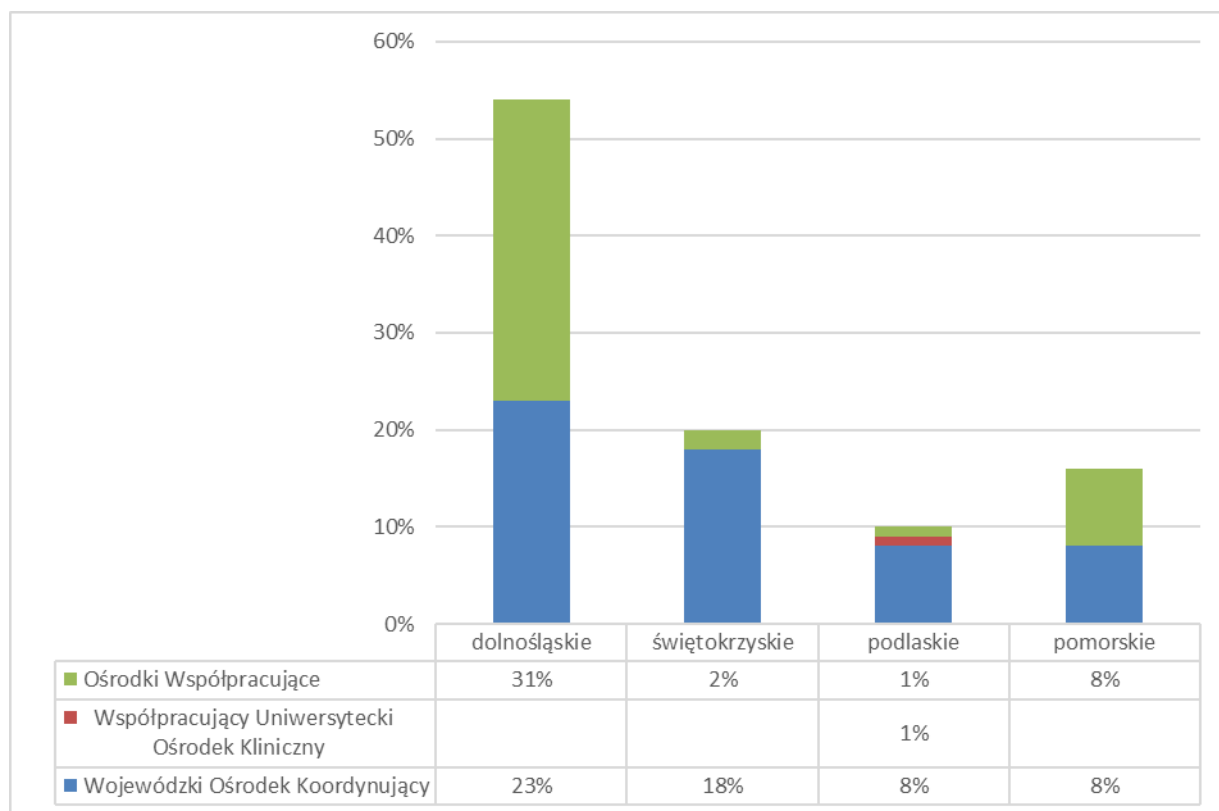

źródło: dane sprawozdawane przez oddziały wojewódzkie NFZ wg stanu na 14. 02.2022 r.

II. W oparciu o informacje zawarte w raportach dotyczących ilości zgód pacjentów, włączonych do pilotażu wynika, że:

1) Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące, będące podmiotami leczniczymi, wyspecjalizowanymi w opiece nad pacjentem onkologicznym, posiadającymi największy potencjał w zakresie personelu medycznego, sprzętu i aparatury oraz infrastruktury, wykazują największą grupę świadczeniobiorców włączonych do programu. Najwięcej pacjentów jest w świętokrzyskim i stanowi 18 % całkowitej liczby świadczeniobiorców, biorących udział w pilotażu. Natomiast w pozostałych województwach liczba pacjentów włączonych do pilotażu przez ośrodki koordynujące jest znacząco mniejsza i wynosi 8 % w pomorskim oraz podlaskim. Wyjątek stanowi województwo dolnośląskie, gdzie udział pacjentów włączonych do pilotażu przez ośrodki współpracujące wynosi ok. 31 %, a przez Wojewódzki Ośrodek Koordynujący – 23 %. Dane te przedstawia rys.5., gdzie odsetek świadczeniobiorców włączonych do programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej w podziale na Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące oraz Ośrodki Współpracujące, określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia, w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2021 r., opracowany został na podstawie liczby zebranych zgód na udział w pilotażu.

Rys.5 Odsetek pacjentów włączonych do pilotażu w ośrodkach

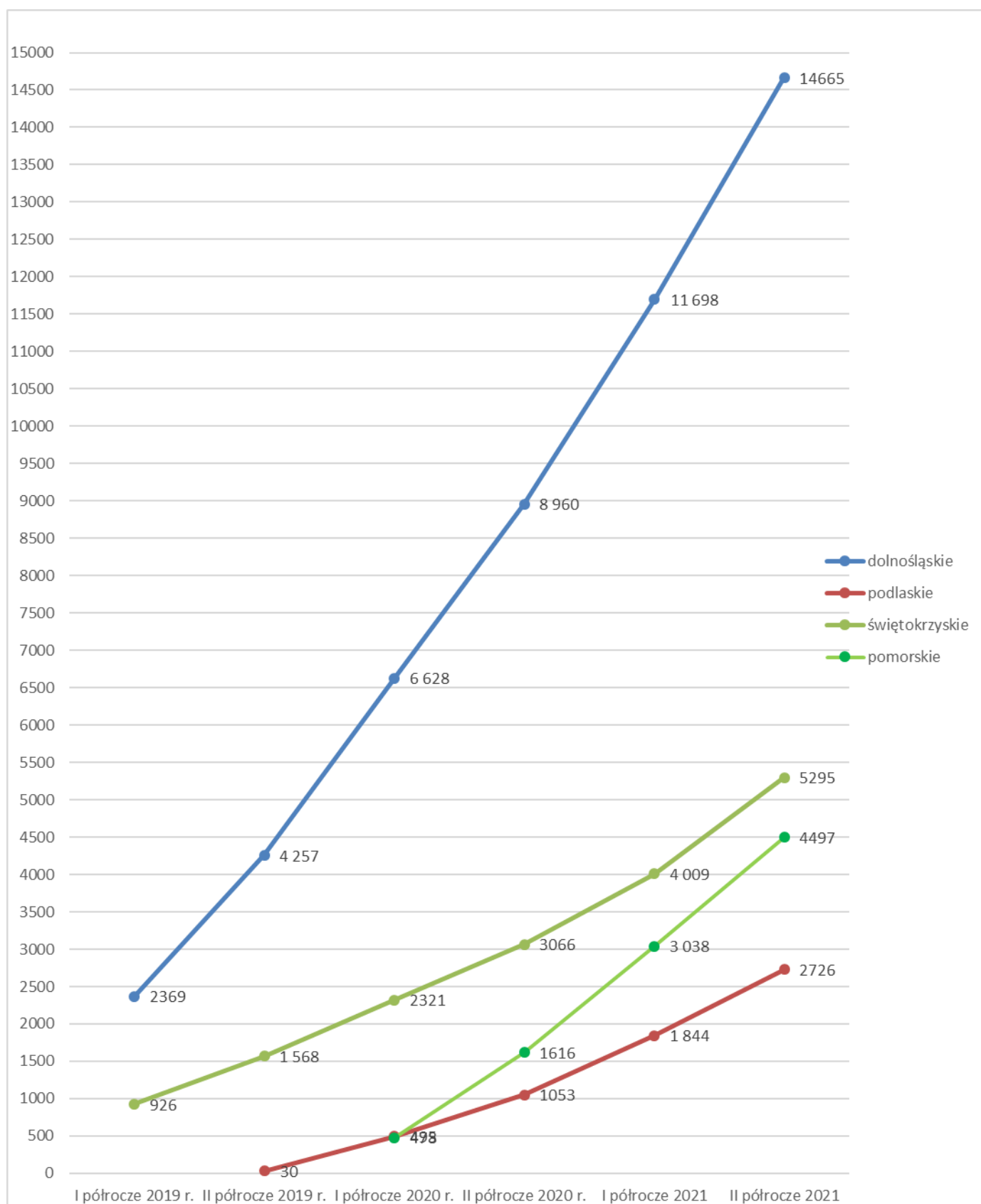
źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.12.2021 r.

2) z powyższych danych przekazanych z poszczególnych województw, biorących udział w pilotażu wynika systematyczny, z miesiąca na miesiąc, wzrost liczby pacjentów włączanych do programu. Najczęściej leczonym nowotworem w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej jest nowotwór piersi (ICD-10 C50) – 8 767 pacjentów, a następnie odpowiednio: nowotwór złośliwy gruczołu krokowego (ICD-10 C.61) – 5 793 pacjentów, nowotwór złośliwy jelita grubego (ICD-10 C.18-C.20) – 5 592 pacjentów, nowotwór złośliwy płuca (ICD-10 C.34) – 5 036 pacjentów, nowotwór złośliwy jajnika- (ICD-10 C.56) – 1 172, rak in situ sutka (ICD-10-D.05) – 526, wtórny nowotwór złośliwy płuc (ICD-10 C78.0) – 297.

Na poniższych rys. 6 i 7 zostały przedstawione **dane dotyczące liczby pacjentów, włączonych do przedmiotowego pilotażu w podziale na województwa i kody ICD-10:**

Rys. 6

Liczba świadczeniobiorców włączonych do programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, w podziale na województwa w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2021 r., opracowana na podstawie liczby zebranych zgód na udział w pilotażu.

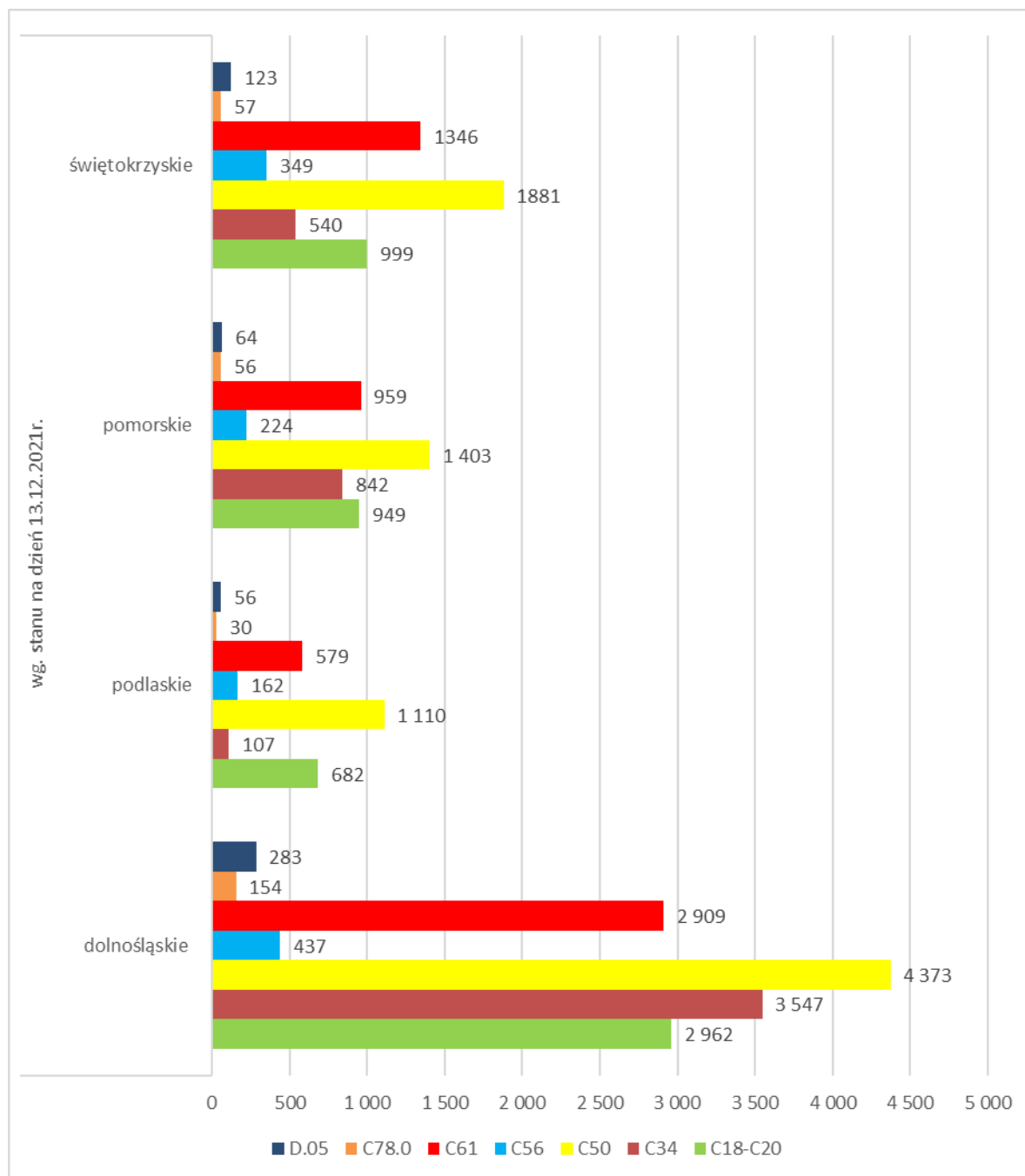

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.12.2021 r.

Rys. 7

Liczba pacjentów, biorących udział w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, w podziale na województwa i kody ICD-10 w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2021 r., opracowana na podstawie zebranej liczby zgód na udział w pilotażu.

Rys.7 Liczba pacjentów pilotażu w podziale na ICD-10

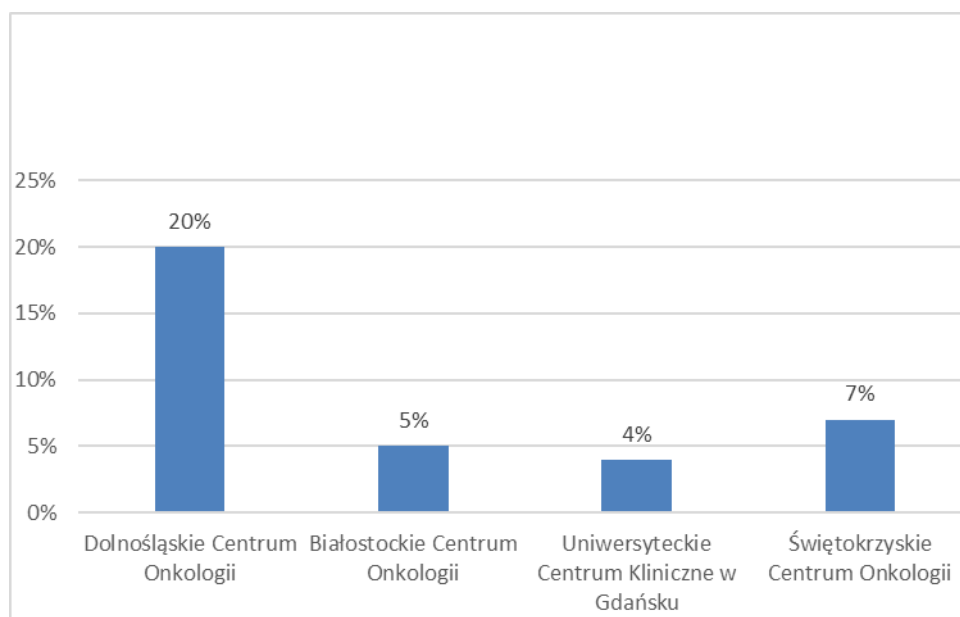
źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.12.2021 r.

III. Na poniższych wykresach zostały przedstawione dane z Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących, dotyczące wybranych wskaźników realizacji pilotażu tj.:

1) liczbę świadczeniobiorców, objętych pilotażem, u których zakończono leczenie onkologiczne

Rysunek 8 przedstawia odsetek świadczeniobiorców, u których zakończono leczenie onkologiczne w ramach pilotażu w poszczególnych wojewódzkich ośrodkach koordynujących w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2021 r., z uwzględnieniem terminu przystąpienia do pilotażu Białostockiego Centrum Onkologii - od grudnia 2019 r., oraz Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego w Gdańsku, od kwietnia 2020 r. Z porównania danych wynika, że najmniej pacjentów ukończyło leczenie w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym (4%), natomiast najwięcej terapii zakończono w Dolnośląskim Centrum Onkologii (20%).

Rys.8 Odsetek świadczeniobiorców, objętych pilotażem, u których zakończono leczenie onkologiczne

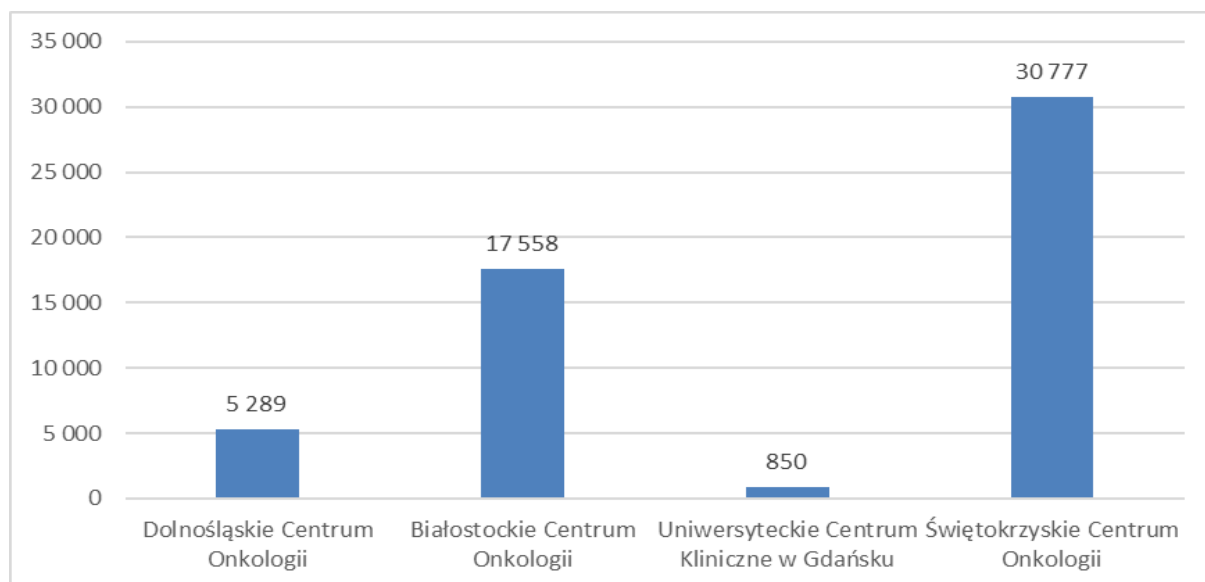
źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.01.2022r.

2) liczbę usług w ramach infolinii onkologicznej

Zgodnie z przedmiotowym rozporządzeniem Ministra Zdrowia, infolinię onkologiczną dla pacjentów biorących udział w pilotażu prowadzi Wojewódzki Ośrodek Koordynujący, który działa na terenie danego województwa. Na podstawie analizy dokumentów wynika, że dane są nieporównywalne z uwagi na fakt, że ewidencję usług w ramach infolinii onkologicznej, prowadzono wg niejednolitych zasad. Na podstawie informacji przekazanych z WOK za II półrocze 2021 r. ustalono, że liczba usług infolinii obejmuje także pacjentów nieobjętych

pilotażem, leczonych onkologicznie w ramach świadczeń gwarantowanych. Wobec powyższego brak możliwości wyodrębnienia liczby usług, zrealizowanych dla pacjentów objętych programem. Powyższe dane przedstawia rys. 9.

Rys. 9 Liczba usług w ramach infolinii onkologicznej w IV kwartale 2021 r.

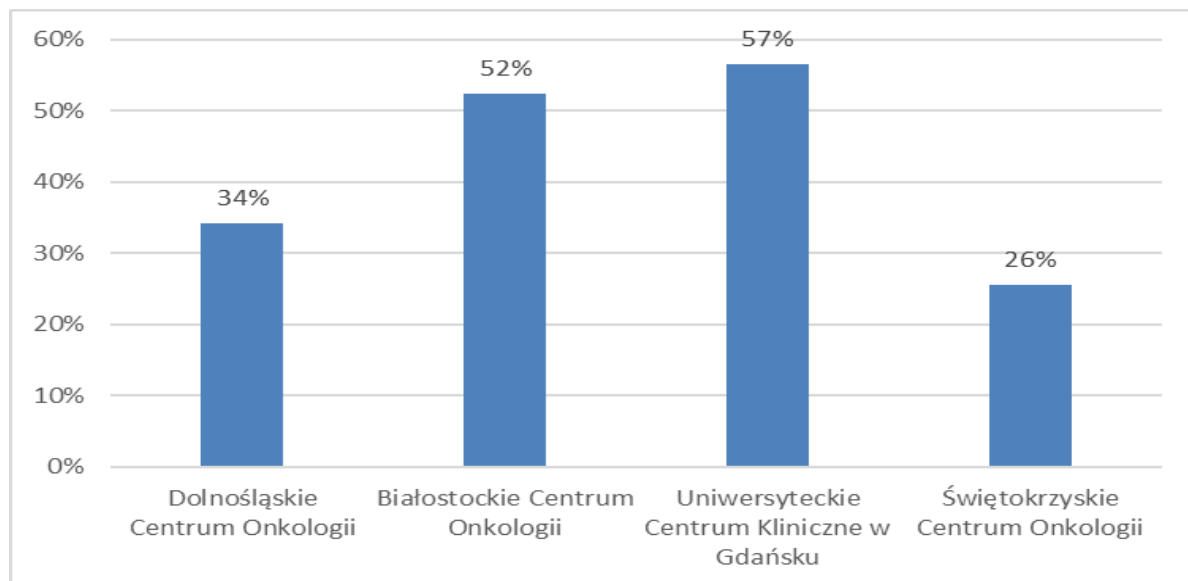

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.01.2022r

3) ocenę satysfakcji świadczeniobiorców ze sprawowanej opieki w oparciu o ankiety, interpretowana jako liczba ankiet satysfakcji, wypełnionych przez pacjentów w WOK.

Odsetek wypełnionych przez pacjentów ankiet, oceny satysfakcji ze sprawowanej opieki w trakcie leczenia, w okresie od 01.02.2019 r. do 31.12.2021 r. przedstawia rys. 10. Najwięcej ankiet wypełniono w WOK w województwie pomorskim - 57 %, a najmniej w świętokrzyskim - 26%. Natomiast wyniki tych ankiet są nieznane dla NFZ.

Rys. 10 ocena satysfakcji świadczeniobiorców ze sprawowanej opieki w oparciu o ankiety

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.01.2022r.

4) Realizacja wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych dla świadczeniobiorców objętych pilotażem jest zapewniona przez wszystkie ośrodki realizujące opiekę onkologiczną w ramach programu⁴. Analiza danych wskazuje, że średnia liczba zwożanych wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych na jednego pacjenta WOK wynosi 1, czyli tyle samo co podczas leczenia w ramach DILO.

Zgodnie z założeniami pilotażu organizacją wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych dla pacjentów zajmują się wojewódzkie ośrodki koordynujące oraz ośrodki współpracujące II poziomu, natomiast zapewnieniem świadczeniobiorcy takich zespołów – ośrodki współpracujące I poziomu.

Świadczeniodawca udzielający świadczeń gwarantowanych w trybie hospitalizacji i hospitalizacji planowej, realizujący terapię na podstawie karty diagnostyki i leczenia onkologicznego⁵, na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia⁶ - jest także zobowiązany do zapewnienia wielodyscyplinarnego zespołu terapeutycznego, który ustala plan leczenia onkologicznego.

⁴ § 7 Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z dnia 13 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

⁵ §32a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2020 r., poz. 1398 ze zm.)

⁶ § 4a ust.1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz.U. z 2021 r. poz.290)

- 5) Rozszerzenie podczas realizacji pilotażu sieci onkologicznej m. in. o nowe ośrodki, spowodowało wydłużenie okresu realizacji programu. Ponadto włączenie Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących do pilotażu w różnych okresach jego realizacji, wpływa na ocenę opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, wg mierników wskazanych w rozporządzeniu MZ.

IV. W ramach monitorowania pilotażu wynikają następujące wnioski:

- 1) Z uwagi na brak jednolitych zasad sprawozdawczości w wyliczeniach wartości świadczeń w pilotażu (w szczególności metodyki do wyodrębnienia kwoty zwiększenia z tytułu zastosowania współczynnika korygującego), wartości te są rozbieżne z danymi przekazanymi przez WOK w poszczególnych województwach z danymi, w posiadaniu których jest Fundusz. Powyższe wynika z faktu, że w systemie sprawozdawczym Funduszu gromadzone są dane dotyczące liczby świadczeniobiorców, dla których świadczenia opieki zdrowotnej w ramach przedmiotowego pilotażu zostały zrealizowane i rozliczone. Natomiast ośrodki realizujące pilotaż przekazują do Funduszu informacje, na podstawie zgód pacjentów na bieżąco włączanych do pilotażu. Na tej podstawie NFZ posiada aktualną informację o pacjentach biorących udział w pilotażu.
- 2) Centrala Narodowego Funduszu Zdrowia na wniosek Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących, zaktualizowała wzory dokumentacji opracowywanej w ramach pilotażu, w tym sprawozdania okresowego z działalności sieci, które uwzględniają zmienione wskaźniki i mierniki, o których mowa w §9 i §10 rozporządzenia Ministra Zdrowia⁷. Powyższe dokumenty obowiązują z mocą od 1 lipca 2020 r. Przedmiotowe zmiany były przekazane, skonsultowane i zaakceptowane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące.

W wyniku powyższego wprowadzono rozporządzenie MZ zmieniające w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z 18 sierpnia 2020 r.⁸ Na jego mocy, w szczególności wydłużono czas trwania programu do 31 grudnia 2021 r. oraz wprowadzono możliwość aktualizacji wzorów dokumentacji, opracowywanej przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące wspólnie z NFZ w trakcie trwania pilotażu, po uprzednim uzyskaniu zgody Prezesa Funduszu. W związku z tym zmianie uległy zasady wyliczenia mierników i wskaźników w trakcie trwania pilotażu,

⁷ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 27 grudnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

⁸ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 18 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1433)

co może wpływać na prawidłowe ich porównanie w czasie oraz ocenę realizacji programu.

Wobec powyższego zobowiązano ośrodki, które biorą udział w pilotażu, do zaktualizowania i przeliczenia mierników, od początku jego realizacji.

Podsumowując, na podstawie analizy i oceny danych z realizacji pilotażu, wynika, że osiągniętym efektem programu jest:

- sformalizowana współpraca na podstawie zawartych porozumień, pomiędzy placówkami zajmującymi się leczeniem onkologicznym;
- standaryzacja dokumentacji medycznej prowadzonej w pilotażu, poprzez wdrożenie szablonów oraz protokołów. Umożliwi to w przyszłości porównanie wyników diagnostyki i leczenia, pomiędzy ośrodkami w pilotażu oraz ujednolici sposób postępowania w opiece nad pacjentem w ramach sieci onkologicznej;
- objęcie pacjenta opieką już na etapie diagnostyki i leczenia przez dedykowanego koordynatora. Zgodnie z rekomendacją w pilotażu opieka koordynatora powinna objąć maksimum 40 pacjentów;
- ujednolicenie standardów oceny i opisu badań histopatologicznych oraz obrazowych. Stosowanie ustandaryzowanych procesów diagnostycznych było kluczowym elementem udziału ośrodków w pilotażu;
- wymiana doświadczeń pomiędzy ośrodkami w sieci onkologicznej;
- uruchomienie infolinii onkologicznej dla pacjentów.

Z wyrazami szacunku

Z poważaniem

Bernard Waśko

Zastępca Prezesa ds Medycznych

z up. Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

/Dokument podpisany elektronicznie/

Załączniki

Pliki ze sprawozdaniami okresowymi za II półrocze 2021 r.

Kontakt

Małgorzata Mech, tel. 22 5726103, e-mail malgorzata.mech@nfz.gov.pl